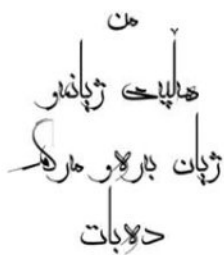

بے ہمت ترین مہ خلوق

۱۰ نومبر ۱۹۷۱ء

سەمىرى ژيان مەكە بۇ ئەۋەي كەمىك داھاتوو بىيىنى

..... سهیریکی کتیبه‌کان بکه با ژیانیکی تازمت بو دروست کهن

(قەصيدەى (بى ھەسبىترن مەخلوق

مندال بوم ھاورىي مەلو بالندەكان بوم
بەدەنگى ئەو كوكوختەى ھەيوانەكە كە دەى خویند
مەست دەبوم ژیر دەبوم

من رقم لەپشیلەكان بوو كە ھەمیشە دایكەم لە بیعار یەكانما بۆى بانگ دەكرم ئەرى دایكەم دەبوت
پشەكە وەرە بیخۆ دەھات وەلى نەى دەخواردم ئەو تەوا تەنھا گالئەو گەپك بوو بۆ ترسانى من ئەرى

من سادە ژيام ژيان سادە بوو
چاوەكانم داخست كاتى ھەلم ھەنایەرە
تەماشام كرد كوكختى ببو ژیە خوار دنیكى خۆم
كە دایكەم لە تاو نەبونى و برسیتی سەرى بپروو بۆى
ئامادە كردم

بەلى
... پشەكەش تەمەنى ھەندە زۆر ببو نیدی تاقەتى گالئەو گەپكەى جارانى نەمابوو
ئەرى

روانیمە ئاسمان بالندەكان وە گول وە زەوى
نا ھیچی لە جیى خۆى نەبوو ئاسمان سور ھەلگەرا بوو بالندەكان تاقەتى فرینیان نەمابوو
گولەكەن شەكەت ببون دەستى پایزیان گرتبوو
. ئەرى زەویش خەرىكى ئیخە درین بوو
من نامۆ بوم بەم گلو خاكە

ئىستا مروقەكان ھاوار دەكەن من ئازادیم ئەوئو
خۆى پر چەك كردو بۆ ئازادى ..! ئیرە جەنگە گشتى بۆ تۆلە دەژى
من نامۆ بوم بەم ژیانە نامۆ بوم بەم ھەموو ئیخە
درانە

من دەم وىست لەگەل مەلەكان بفرم
چۆژ لە جوانى گول وەر گرم ئەرى منیش حەزم

لهفرین بوو که نهکرا باوکم هاتوو چهککي بو هینابوم

به دهسته قلیشاو قاچه لمر زوکهکانيهوه وتی

کورم نیدی من شتیک نهما له پیناویدا بجهنگیم

!.... دایکت رۆی

منیش هینشتا لمر مانایه نهگهشتبوم

بهس چاوهمکانم پر بوون وتم باوکه باوکه بوسته

نهرئ تو بو کوئ نهچیت ئاوریکي دایهوهو

وتی

!..... کورم با تنهها نهبی دایکت

بملئ

نهمیش رۆشت

لهکوچهی نهم شاره بی رحممهدا

منو خۆمو تنههیم دانیشتبوین له پر

خانمی

گوزهری کرد

(دهنگی پاژنه ی پڼ؟ ومکیم بیست (تاق تاق تاق

لهکولهنه ساردوو بی دهنگهکانی شاردا پیاسه ی

دمکرد

نهر خانمه بی پرس دلئ بردم ئیستا من باش نیم

لهنئوان نهم ههمو سهر خوشهده پڼویستم به مهست

!.. بونیک بوو

لهنئو ههم ههمو رۆژه تاریکهده پڼویستم بهرونای

!.. ههیه

بملئ پڼویستم بهرونکای بو

سهر که دوا ی تو چلۆن یاریم پڼ دهکن

زمان کردونی به گالته جارو دزی له تهمهنم

دهکات بهچاوی خۆم یهک یهک مردنو سپی بونی

. تا؟کهنی سهرم دهینم

من خیانهت له خۆمو تۆش له ههستم ژیايش له تهمهنم

ئەرى ئەرئەھ —

بى باكەنە دەژىم

ئەرى ئەرئەھ —

بى باكەنە دەژىم ژيان پىم دەلى زىادى

زىادى لەمەنۇ لە خۇلۇ لە مەلو لە خوشەمىستى

من ئاشقى ئەو پەيپولەيمە كە مندالى شارمەم

.. بالەكانيان ھەل كەندۇ بى باكانە بە چاوەروانى مەرگەو دانىشتو كە نايەت

بەر پرسىيارم لەشكانى ئەو د؟نەى بۇ من دەژيان

بەر پرسىيارم لە مەرگى پەيولە

لەكوچى بالندەكان ، لەو قارچكەى بوە چەترى

دوو ميلورە بۇ ئەوەى تەر نەين لە بارانى زستان

كەمروقى چاۋ برسى ئەویشى ھەل كەندوو مئرولەى

خستە بەر باران

ئەرى بەر پرسىيارم

!.. نوشتەمەو بۇ بۇنى گولتى كەلمەترسى پياۋانى نامەرد سەرى خستىۋىە سەر ئەرزو چاۋەرى مەرگ بوو

منيان كرده بى ھەس ترين ئەو بى ھەستانە

منيان بەر پرسىيار كرده لە ئافاتى ژيان بومە بكوژى

ئەقۇل ،

بۇنى تۆم لى دىت بەو ھەمو خوئەمەو

بۇنى ئەو پەيولەيمە كە ئەم دەسو دەسم پى دەمرد

لەخەيالى ديسان ھىنەنەمەو بالەكەنيدا بوم

... گيانى سپارد

ئەرى گيانى سپارد

كوان ھاورىكانم كوا براكەم كوان لەكوئىن خىزانەكەم

!...ئەى تۇ لەكوئىت ،

!..بۇچى ھىندە تەنھام ،

من لەھامان كۆ؟ن گوى رادىرم بۇ ھەمان تاق تاقى

پىلاۋەكەنت

جگە لە دەنگى تەفەنگ شتى نىە بۇ بىستەن

لهكويه پاساريه دل رهنهكهه كه تنهها بو توي

!دمخوين ؟

نهى (با)ى ناسازى دهمو بهيانيانى پايز

ناگدار به نيره بهس مروقي لى نيه بروانه

نهو دوو ميروه كه خهريكي پهيمن بهستني نهشقن

مهيه بهر بهست گهر تو بزاني چهن ناشقن ئيدي

رويهكت ناميني پايزيكي تر لا ههمان چيگا گوزهر

. كهى نهري

.. نهروين

مهرك مروف ناسوده نهكات

!!...زيان مروف توره نهكات

بهلى راستى زيان ليرموه دهست پنډهكات

مهركت پي ناشنا دهكات

خوى متمانهه به خوى نهماوه بيرى چوتهوه ناوى

زيانه

. نهري نهمه بوو زيان

تينوم

تينوم بو نهى قومه ناوانهه لهسهر كانيهكه

بي باكهنه دهستو قاچت تي دهخست

سهر مهستانه دهمم تي دهخست

من ماندوى دهستى زهمانوو فكره شيواومكانم

له تو

من هملپهه زيانمه زيان بهرمو مهركم دهبات

بي هووه باسى جوانى گول دمكهه

كه پياوان تنهها رهنكي سور لايان خوينهه

ژنانيش دهست بهدوعان بو پياوانو له خهه

مانو نهمانيانا شتيكيان بير نهماوه بهناوى گول سهوزاي

جگه له كراسه خويناو بهكاني ميژدهكانيان

شتيكي دى نا بينن

ئەسرى (بىي ھودە خۇمان ھىلاک دەكەين كە ئەمەلىكان نەماوہ بەژيان) ئەمە قسەى ھەنىك بوو دەژيان بۆ

!.. مردن . نامردن بۆ ژيان

نا

ئەى بارانى سەر بەتوفان وەرەو پاكمان كەرەو

وەرەو ئەو مردوانە رامالە وەرە ئەو رۆحە شەرىنگىزە

لە گيانمان بىنىنە وەرەو شومانە ببارى وەرەو

بىكە رۆژى خۆت

نا

ئەى بەھار جارى مەيە ئەم مرقانە خەرىن بە تۆ

چاوەرى كە زستانم راسپاردەو تۆلەى گۆلۈ پەپولە

بىنىنى مرقەكەن پاك بكتەوہ لەو رۆحە پىسە خاك پاك بكتەوہ لە خوین وە مرقۇف فەر بكات بلى

دواى من وەرزى خۆشەوىستىە

. ئەسرى وەرزى ژيانەوہ

ئەسرى

ئىستا ژيان ئالۆزە من ھەمو ژيانم ھەر چاوەروانى بوو

ئاخر

بەمنالى بىيانىان كە لە خەى ھەلدەستام بە چاوەروانى خویندى كوكتىو بانگ كردنى

پشیلە لە لایەن دايكەمەوہ بە سەرم دەبرد كە جارو

!.. بار دەھاتن ئەسرى دەھاتن

ئىستاش

بەدىار نازىزانمەوہ سەرى شەرقەم كز كردەو

وہك مەروىەكى زيان بەخش لەگەل (با) دا دەرۆمو دىم ئەسرى پىرى بەرۆكم بەر ناداو ھەورىكى شوم

بەفرى نا ئومىدى دىبارىنى بە سەرمدا

بەلى ژيانى من بى نازىزانم ئاوا دەبى بەس بى تۆ

... كوتای دى

شار فرە چۆلە ئەسرى گەنجانى شارەكەم دەرۆن بى باكەنە كە ئومەنە بى ھەستەن كە كەستىك ھەيە بۆى دەژى بەلى كە ئەو بروا ئىدى .. شتىكى نامىنى بە ناوى ژيان بەلى بى باكەنە دەژى

من نازانم لە كویوہ دەست پى بكەم

سەرتا زۆر قوروسە بگرە كۆتايەكیش نازانم

تا پېچوانه دهست پي بکهم

نا نهی پياو ز موی شهر مزار دهنيت که دنگت

بهسهر ژنيکدا بهرز دمکيتوه ز موی هست به

خه جالتي دهکات کاتي پياو بونی خوت له سمي لهکانتا دهينيتوه بهلني نهی پياو بروانه چ کار مساتيکت خولقاندوه به شکاندنيی دلی
!.. ژنهکان

وهره نهی فال گرهوی شوم

!.. دهستی جلم بو کريوه

وهره به درو شیرينهکانت بلني بهلني نهی جلانهی لي دئ کهدهی پوشي بلني نيوه چارنوستان هس بو يکه چندي پارت نهوی نهت
!.. يهمني تانها بلني

من کار مساتم

سپير که لهم جهگلهستانيه لهم بازاری بي کهسيدها

لهم مردنه به کوملهيه لهم شوينه بي هستيه

بي هوده شهری تهمنمو شهری مانوه دهکهم

بهلني

بومته کار مسات که هيچيان دهر مقتم نهيان

نازانم من روحيکم نساوه بو دهر چون که بهس

. نيخهی جهستممه دهی گرن نيدی چلون بمرم

!.. وهختي که چوو روي شیرينم دهر چوو

کات ژمير مکهم چ تاقميتيکی باشي هيه

پيم دهلني نيسنا روزه نيسنا شوه

. پيم دهلني نهومنهی نهومنه کات نهومنه وه نيسنا چند مانگه نهی ونه بهلني سپير چ تاقميتيکی باشي هيه

گويم له پيره ژنيکی دنگ لاواز بوو هاواری دهگهشته عرشى خودا بهو دنگه کز ميهوه هاواری

دهکرد دگر يا

زانيم نهيميش جزمه کراسه خويناو يکهی کور مکهی

بو روشنبووه

نهرئ نهه بوو ژيان

ويستم جيهانتي تازه دروست کهم نيدی له بهتی دنگي تفنگ گويماں له سازوو سمنتورو گيتار مکاني ژيان بنيت بهلني

دل گهرمانه ساز مکهم دهر هيناو چهکهکه فرئ دا

ولئي بيجهگه لهو سهگه ماندوو لاوازهی کو؟ ن کهسيک نهو گوئ رانيرئ مروقهکان چلون بي هست بون خودا

ئەرى ئىمە ژيان بوو

تەنھا سەگە شەلەكە نەبى كەسى نەبوو ئاوازەيكى تىرى بېر مابى ئەوېش زوو رۆى بەرگەى شەقى مندا؟نى نەگرت كە وەك
ئامرازىكى يارى بەكارىان دەھىنا بەرگەى

نەگرتوو لە سەوچىكى بى كەسىدا گىيانى سپارد

ژيان ئىمە بوو نا

ئىمە ژيانمان شىوان بەدەستى خۆمان

ئىمە ئىستا پەشىمانىن نا

دىسان ھەر وا دەژىن بەلى بە ئىمە دەلەن مەرۇف

كە ھەموشتەكان گىرى خواردو بەدەستمانەو ئەرى

... ئىمە بىانوش دەگرىن لە خودايەى كە ئىمەى خولقاندو ئەرى ئىمە خوشمان نازانىن بو دەجەنگىن

من ئازادم لە نىو ئەو ھەموو سجنە

پىمەكەنە پىم من خايالم ئازاد كرده

ئىستا من لای تۆمو ديسان تۆ لای ئەو

من دەستم گرتوئىو ديسان تۆش دەستى ئەو

بەلى سەيركە

من ديسان ھەر چاورىم ئەرى ئەو رىيوارىكەو زوو

دەروات ئەزىزم ناھىلم كە تەنھا بىت زوو دەگەم

ھا ھا ھا

سەبرى ئەو خەيەلە خویرەم خەرىكە سنورى ئازادىش دەشكىنى سەير كە من ئازادم لەنىو

!... ئەو ھەمو قەفەزە

ئەى يار ئەى تارىك تىرىن روشناى پىشوم

بروانە ئەھلى دل بو وا خەرىكى عاشوران

ئەى ئازادى بەت بەخت لەم قەفەسە شكاوہدا

سەرىك لە ئەھلى مەستانى خۆتو شىو من كەرانىك

بو خۆت نادەيتەو بو ناپرسى ئەم عاشوراىە تا كەى

وەرە ئەو سنجەرە بېسىنە وەرەو بېشكىنە ئەو قەفەسە

.. ئەرى تەنھا وەرە

بەگ زادەو ئاغاكانى نىشتىمانى فروش راو

روژىك دى ئىمەش بەك دەگرىن ئەرى نىشتىمان

دەكرىنەمۇ راتان دەمالىن تا لىۋارى مەرگ يەك يەك

ئەنجل ئەنجل پاركانتانو سىرواتو سامانەكانتان

دەبىنن ئىرى تۆلەى ئەو ئەو دايەكە جگەر سوتاوەى ھىندە گرىا بۆ رۆلەكەى چاوانەى كوۋىر بون

ئىرىى وا رۆزى ئىمەش ھەل دى

ئىدى لە نىشتىمانى ئىمەدا ماچ جىي گول دەگرىو

گولۋىش پارە

.... ناھ— ئەى خىيالى سىر لىشتىۋاۋ سوپاس

ئەى شە باى ئارامو فىنىك

ۋەرە خۆت لە گىيانى بختىنە ھىۋالى ئىومان بۆ بىنە

بىە بە گىرەملولو جى پى كانىمان بۆ بېنە ئىرى

بەس ھەل بە نازانى من ناردومى ھەل بە

.. بى ناگا بى ناگا لەمنى ماندوو

ناھ—

من ئىستا پىم دەلۋىن بى ھەست بەلى ئىستا

بى ھەستىرىنم لای ئەو بى ھەستانە

بەسە

بەسە ئەى ئاۋىنەى بى رەمە كەمىكە خۆم نىشان

بە خەرىن پىم ئەم كەسانەى ئاۋ ئاۋىنەكە

توخودا بلى ئەمە تۆ نى يان بلى ناكىر تۆبىت

خاك بەسەرم

دايەك چۆن دەم ناسىنىتەۋە ئاۋا بىرۆم بۆ لای

.. نا ئىدى شىتىك بلى نا ئەۋە من نىم

ژيان دىسان خەرىكى بەر بەرەكانىيەۋ

من شىتى نازانم

خەرىكى پاشقۇل گرتتەۋە من ھىشتا بە پىۋەم

شەر لەگەل رۆم دەكاۋ بى ناگا جگە لە جەستەيەكى بى دايەك ھىچى تىر نىم ئىرى

. ئەو خۆى ماندوو دەكات

ئىرى

دلم داۋاى پىاسىيەكى بى تۆيم لى دەكات دەك

!..پياسه‌ی مهرگت بئ ئه‌ی دل بتمامای گورینی ئه‌ویت

ئهرئ بونی تو بونی منه سهربازیک دیار بوو

ههرچی هه‌بوو له دهستی دابوو توند ئیخه‌ی

گرتم گوتی نه‌فام بو کئ ده‌جنگی بو ده‌جنگی

وتم بو ئه‌ی ده‌جنگم چاوانی پر بون گوتی

.... من ئه‌وم له‌دهست دا

به‌ئێ چیرۆکی ئه‌م پیاوه لیره‌دا کوتای هات ئه‌ویش

.... رۆی ئیدی بو کئ بجنگی

به‌ئێ سهر که

من شیری مانو مانو نه‌مان ئه‌کم به‌ئێ من ده‌مرم

بو ژیان

که‌چی ژیانیشم بئ منعت کردوه ئهرئ ئه‌مه‌ بوو

. سروشتی ئیمه‌ی مرۆف

سهره

.. سهره‌ گویم له‌ ده‌نگی بارانه‌ نا که‌میک بوستن ئه‌ی تفه‌نگانه‌ لا به‌ن ده‌نگی باران دئ (تک تک تک) چ ئارام به‌خشه‌ ئه‌ی ده‌نگه

ئهرئیه

من هینده‌ هه‌له‌په‌ی ژیانمه‌و بو‌ی ده‌جنگم

خو کاتیکم نه‌مه‌وه‌ تئیدا بژیم

به‌ئێ

وا گوئ راندیرم له‌و دایکه‌ جه‌رگ سوتاوه

خودا چون سنگی لی ده‌کوئی چلون کردوبه‌تی

به‌ عاشورا ئهرئیه

. ئه‌مه‌ بوو ژیان

ئه‌ی ده‌ست به‌ری به‌ ئه‌ی تفه‌نگه‌ نه‌فره‌تییه

تف له‌ تفه‌نگ که‌ نه‌فره‌ت له‌ جه‌نگ که‌

ئه‌ی ده‌ست

نازادی به‌ گردنتی چه‌ک نابی به‌ ده‌ست

.به‌لکو ده‌ستیکی تر بگره‌ ده‌ست له‌و نه‌فره‌تییه‌ به‌ر به‌

به‌سی که‌ زه‌وی ده‌ست له‌و ئیخه‌یه‌ به‌ر به‌

سەيركە ھەمەلى ئۇ سۈچىكى ئۇ گۆشە گىرىيە
چلۇن تەنپۈھ بەلى رېيوارى فەرمۇ كەدى
با بۇنى ئۇ بۇ ھىنام باران بى ئابروانە خۇى لە
گيانى دەخشانو جۇگەيەكى دروست كرده تا
.. تا لای منى بى ھەست خۇى دەرژىنى
پايزىكى چەند سام ناكە
دەنگى كەوتتى گە؟ كان وا گويمان كەر دەكەن
مەگەر تۇ لە دو عاو شىوونى دارمەن ناترسى
ئەى پايز ؟! ئەم عاشورەيەيان پى دەكەى
. چەندە چاو قابىمى خاك بەسەرت
من نازانم نازانم ئايا تۇ يان مەرۇف كامتان بكوژى سەرمەين
من نازانم نازانم ئايا تۇ يان مەرۇف كامتان بكوژى
سەرمەين لەسەر زەوى كامتان ئۇ مەداليە سەر بازىيە كە ئۇ مەرۇف كۇتا جەنگەم بەكەم ئەندامىو زۇر ترين كۇرتنەو
دەگەر ئىنەو
لە كاتىكدا ئۇ دلەى بۇى لىدەدا كۇشتيانوو
خىزانەكەيان دا لە دار ئەرئ وە سەرۇكەكەى
!... خە؟ تىكى باش كراو مەداليەكەى بى كەلكىش خە؟ تى ئەم ئەرئ ئىو جەنگى ئۇ مەداليە ھىچە دەكان ئەى پايز ئەى مەرۇف
ناھ—
كەمەيك بۇستن گوى را دىرن بۇ ئۇ كىژۇلەيە
بە قورگى گريانەو گۇرانى بۇ خۇشەويستەكەى دەلى كە برىنەرەو بە بى ھۇشى بۇيان ھىناومتەو
سەيركەن ئە ئەمە بوو ژيان
لېرە وا باشە سەيرى شت نەكەى
سەرت كز بكو چاوت لە عەرز بېرە
منىش ئىدى دەرۇم
دەرۇم
دەزان چەند قورسە دور كەوتتەو
دەزانى چەند سەختە بى توى
دەزانى چەند بەئازارە بىننى ئەم ھەو
نەخوئىندەوارە

سەختە لەگەڵ تۆ بون وە مردنە بێ تۆ بون

من دەمەویی خۆم هەل خەڵەتێم دەستی منالیم بگرموو خۆم بەرم بۆ خەلیسکانی ئەرێ دلی منداڵیم

خۆش کەم ئەسەف جگە لە دایکەم نەبێ منداڵیم دلی

بەشتیکی تر خۆش نابێ خودا

چلۆن خۆم ژیر کەم چەنە پیس گیرم خواردووە بادهست خۆمەو

من و رکەم و رکەن دایم داوای ئەو ئەکەم کە نە

سەیرم کە قەیناکە براکەم پێم پێکەنە

من گیرۆدە دەستی روژگارم

خۆم داواتە دەست پایزی دل رەق

چەمک فریادەو گۆلێکم هەل گرتو

ئەو کەم بە چاوی پایزاو بۆ روژگاری باس دەکەم

...! و نیشانی مروفی ئەیم

ئەو فریاد رەس

بگە فریای ئەو دلەو کە لە باتی خوین ناوی

تۆ بۆ؟ و دەکاتەو لە گیانما

سەیر کە سەیر

.. لە پاش تۆ چ ئافەتیکە لە ناو خۆمدا

شەرمەزار بێ ئەو گۆل.

ئەم هەموو بێ وەفاوەت یانی چی پەپۆلە بۆ تۆ

وێل بوو وەختی تۆ لای هەنگەکان بوی

سەیر کە خانم تۆ بەقسە بریقو باقەکانی پیاو هەمەخەڵەتی رو لەو پیاو وەر مەگیرە گیرفانی

وێک دلی پاکە بێ هۆدە باسی سامانت بۆ دەکات

سەیری ئەو پیاو مەکە کە پیاو بونی خۆی بە ئاسانی ئەدۆرینی لە پێناوتا روش لەو پیاو مەکە

حەزوو خەولیای جەنگەکانە . حەز لەو پیاو مەکە

کە ئەیموێ نا ئومێد کات دلت تەنکات تەنها لەبەر

.. ئەوێ زیاتر خەمیت بێتو خۆشت بوێ

ئەرێ

سەیری ئەو پیاو بکە کە لەبەر تۆ بە کچانی شار دەلێت خوشکەکەم وە هەموو کچانی خۆش بوێ لەبەر ئەوێ تۆ کچی بەلێ ئافرەتی

ئەو مانگ

تو بۆ ديار نيت

ناسمانى شارم ھىندە تاريكو تەلخە روشنايەكى

شەوان نابىنين بلين بەلى مانگ وا ھاتەو وەرن

!... با بېشوبەينين بە ئەو

سەير كە سەير

لە پاش تو مانگيش ونە دل گرانه دل گران لەم ھەمو

مروڤە ئەويش بېرى ئەو شەوانە دەكات كە دەبوو بە شەرمان لەسەر مانگ تو خىرەت لى دەكردوو من

.. خوشەويستم دەدايە

ئەريھە—

ئەي نازادى كەنيت بى ھودە باست دەكەن بگەريھە

.. وەرمو نازادمان كە

ئەي كزە باي پايز چاو لە بى مەيلى يار مەكە ھىندە

... سارده با نەزاكى ئەو گولە سىس بونى بى ھويە ئەو گولە ئەرى دور كەو لىي

ئەي خورى دەمەو عەسرانى پايز

زوو ئاوا مەبە مەگەر بۇنى قزيت بۇ نايە ئاخو

لە چ نا ئومىديەكا قزە ژاكاومكەيت پيشان باتو توش بى ناگاي لەو ئاخو كزە باي پايز خوى لە گيانى نەخشىنى ئاخو ئەييت ئىستا ئەو
باش بىت

سەرى تەرمو يابويەتە دەست خورى ئىھمالوو كزە باي سارد خوى بۇ مە؟س داوہ

ئاخو دەبى باش بى ،!...؟

چەنە

جوان دەخوينى ئەو چۆلەكەيەي بۇ منوو توى دە خويند ئىستاكە لەژىر فشارو ھەرشەيە

گۆرانى بۇ ئەو كچە شوخە دمليت كە وا بەزور

.. دەدرىت بەشوو

ئەريھە— بەي پياوہ بە تەمەنە

چىرۆكى كىزۆلەكە لىرەوہ دەست پى دەكات

كاتى دەستى يايە پاچوو خاكەنازوو يەك يەك لە گۆرنانى ئەو ھەزارەھا خەونەي كە ھىبوو

.. ئەريھە— لەبىر كەردنى خويو بۇ خەلك ژيان

سەير كە نازىزم

لە ھەركوئ ويژدان مرد

! لە شوێنە دیکتاتورئ لەدایک دەبێ

لە هەركوئ گولێك مرد

خوێنێك دەرژئ نەریهـ

دلێك دەرژئ لە ناوادا خوێشەوییستی لە

... دار دەدرئ

ئەي ناسك تر لە خونچەي سەر لئ شێواوی کاتی

نەهات شتێك لەناو ئەم جەستەیدا پیس وەرەسی

کردوم و خراب بانگت دەکات ئەرئ خراب لێدەدا

سەیرە

چەندە بئ کەسە جادەکان چەنە چۆلە شارەکم

بۆ هێندە بئ نازە نیشتمانی ؟

بۆ هێندە بئ وە؟ مە پرسیارمکاتم ؟ بۆ هێندە دەرسم ؟

نا من باش نیم ئەسلەن باشێك نابیم بکا گوزەر

لە پێش چاوم

چیم دی نەي بو سەري خۆي بۆ سەري کەسێکی دیش خەریکی ئێخە درین بوو

سەیری ئەم ئافاتە بکە چاؤیک بخشینە بەم

. بەم وێرانەییە دەستئ بێنە بەسەر بە ئەو هەتیوانەدا

بیستم بیان وتوی

ئەو دورمو مەشخولە لە کێشەي خۆيا چ را دەگات بەتۆ . ئەي پێان نەوتی ئەو کاتەي برسی بوو وەك تۆلەییەك راکە راکي بوو
بەشیوتین دایکەکیاو بۆ قومی شیر وا دواي تیر بونشی دیسان راکە راک

.. گەران بەدواي تۆيا لەدواي نا ئومێدیش من مەشخولی ئەوم ئەي ئەو میان پێ نەوتی

سەیر کە سەیر

تانه بە تانه ئەلئ برۆ ئەولاه سەیر ئەومیە

شیوەشی ناگرن مروقەکان لەگەل ئەو هەمو تانەو

... تەشەرە

لە شارمکەي من

! باوک کچەکەي خۆي دەکوژئ لەسەر ماچێك

!! بۆ پاک کردنەوی ناموسی . نەفام بئ ناموسی ریگرتنە لە ماچوو دەر هێنانی چەکە چەک

بۆستە ئەي گەنج ئەو چەكە دانى بروانە

پشتت ئەو كىژۆلەيە بە روشتنى تۆ رەنگە دلى بشكى رەنگە چاومكانى بارانى زستانىكى سام ناك ببارىنى بەلى رەنگە ئىدى دلى تەنگ
بى .

گەر

گەر رەخنە گر بىتوو رەخنەي توندم لى بگرئ ناسايە سەرى قەسىدەم كز دىكەمۇ دەي پىچمەو

ئەرى وەلى تەنھا رەخنەيەك لەتو بگرئ مەجبورم

رەخنە گر بكوژم تۆ لە باوەش كەمۇ پىياسەيەك بەناو

.. قەسىدەكەمدا بىكەين

ناھ — چەنە بى تۆم

گويم لە دەنگى دوو منالى خوش بەختن وا يارى

دەكەن يەكيان بە يەكيان دەلى چاوشاركى ئەوى ترىان دەلى راوراوكى چەنە سادەن بى ناگان

روژگار خوى بوى بۆ ئەو يارىانە ھەل گرتەمو

ئىدى كاتى يارىمان ناويى نەسلەن ئىمە پىويستىمان بە واقعىكە ئەو ئەيكات بە گالئە

ئەوئى واقع پىي بەخشىن ئەم بە گالئە بى تامەكەنى لىمان دەستىننەو ئەرىھ—

دەمان كات بەگالئە جارو ورد ورد روخانى خۇمان دەبينىن بە؟ م ژيان كاريكى وا دىكات كە تەنھا خوت ئەو بىبىيو لاي ئەوان باش بى
.. ئەرى خوزگەت پى دەخوان

سەير كە ئەم ھەموو نامەيە كەوتە

دراو پىس خويناوى كوان ئەو كەسانەي بۆيان نوسرەو كوان خويناوى نامەكان

بەلى لەم نامەيە نوسراوہ نازادىم لەدەستى تويايە

لەيلا) نامەكە زۆر ئالوزە بە خەتتىكى ناخوش نوسراوہ بەس ھىندەي لى تى دىگەم نوسراوہ نازىزم)

ئەم شەرە شەرى نائومىديوو تۆلەيە ومختى ئەفسەرەكە بى شەرەفانە وىنەكەي توى لى سەندم)

دراندى ناوى توى لەگەل سۆزانىە كاندا ھىنا.. ئەرىھ—

من بەرە مەرگ دەچم لەيلا مەرگى كەلسەر تۆ بى ژيانە لەيلا من تۆلەي دراندوو زراندنى ناوتى لى دىكەمەو ئەرى گەرەنەوم
(..ئەستەمال ئاوا

وا خۆر ئاوا دەيى زۆر بى مەيلە

خۆر

تۆ بلىي سبەي تاقەتى ديسان گەرەنەوي ھەيى

نازانم بۆ ھىندە خەم گىنن گشت شتەكان

... بە تەنھا سەير كرنىكيان دەزانين بى ئەمەلى دىبارى ئەرى بى مەيلى

منى دل پر چلون گورانى بۆ گول بلىمو

دهست به سهر ئاشقیکی سهر لی شیواو بینمو

..! باوړش كېمېوه بو ټويهك كه له باوړشي نهواندا ناسودا تر دېر نهكهويټو پيټ بليېمېوه من ناشتم

نہی مہرگ تکا دمکم جاری مہیہ

نہی ژیان تکا دہکم ھل مہیہ لیم

نَاه

شہویکی چند نامویہ من له نیو گومانو واقیعدا

گیرم خوردوه له نیوم ئهو رسوا ژيانه ری دمکه

له‌ژیر داریکی بی گه؟ ده‌خوم . پنا بونی خوم بو

میروکەن دەگیرمەوه باسی دۆرانی ئەشقم بۆ شەو

... باسی رسوایم بۆ دارمکه دمکه

سہیر کہ سہیر شیئی سہری لی داوم

دهستم لی همل ناگرئ پیری دهستی گرتوم و نهدات به قومار چپانهی که له قواخانه شرولهیه کدا

دانیشتوو گرمو له سهر کچه که ی دمکاتوو پیی وایه پیاو بون له بریاره سه قهتوو رسوایه کانیدایه

.. ئھري پياو بون وا داييني

نَاه

روژيک ديت بهانيهوه کهلهشيز دهوقتي چ ههستيکه بانگي کهکهک دهکهک و به سهرو قزيکی ئالوسکاو ژير چاويکی رهشو شينهوه ديتو به دهنگه گرهکهيهوه بهيانی باشيکهک لی دهکات چ ههستيکه

بونی دوو بال بو فرین چ ههستیكه ناشتی گوول له باتی له شهی ئینسانهكان چ ههستیكه چ ههستیك

... بۆيەك ژيان

...وهره نهی که متر له یه کهم دلویه ناوی نادامی که مهرگه نیخه مان بهر به نیمه دروست بوین بو ژیان نهک مهرگ

بەسىكە ئىدى من دۆرام

شہری اُٹھم برا کوڑیہم پئی نا کړئ دہستہکانم شہکټ بون له گرتتی اُٹھم نېځانہ وږہ هاوریم دہستیک ټوہرہ نېځہم وږہ پیم بلی نیډی
سمرہی منہ ری لهو تو سقالہ نہفہسم بگرہ

چاوڻيڪ له نا ئومڍيه ڪانم بروانه له بي ههستيم

.. ههستیك به بونم بكه

نہو کاتھی

خهیتـآل و خهونهکانت

لهو باوه شه ساديه‌ي دايکه‌وه ده‌گوري بؤ باوه‌شي تر

نہو کاتہی خیال لہ گوندہ بچو کہ کہتان گہورہ تر دہیپو بہرہو شاریک ہل دیت

ئەي كاتىپە كە

پنويسىتە دەست لە خۆ بونمان ...! بشۆينو ئىدى وەك

كەسكى تەر ژيان گوزەر كەين بىروانە

چى بوو باوشىكى تەر جگە لەوەي دايكمان

!.. جگە لە خوشىيەكى چەن سەعاتى چ قور بەسەريەكو دل تەنگىيەكى لە دوا بوو

چى رويدا كاتى خەيالت نازد كردوو جگە لە گونە چۆلەكە چاوى تەماحى لە شارە قەرە بالەكە بىرى

چى رويدا كاتى خەيالت نازد كردوو جگە لە گونە چۆلەكە چاوى تەماحى لە شارە قەرە بالەكە بىرى

.... چى رويدا كە خۆت دى لە نيوو ئەو ھەموو توى تەنھا گۆرانىيەك دەخوينى بۆ ئەو كە ھەموو خەريىن پىت چى رويدا تەماشاكە

نازانم

چاوەكەم بىنايان كزە يان ئاقەتى تەماشا كەردىيان نەماو

من وا دەيىنم كوكختى مندالو پشە تەمەكە چ ترسانكن ئەم ھەموو بەلنى ھاتنو نا ھاتنەت

چ سام ناكە شەوى بى مانگ

!.. چەنە جوانى تو بى من

باوكە بى بەخشە

خۆ بەدەست دانم ترسنوكى نىە باوكە

سەيركە چلۆن پەنجەي نا ئومىديوو پەنجەي دۆرانە

بە قاقا بى مەرومەكانيانەو بۆم را دەكيش ئىستاش ئومىديك ھەيە بۆ ھەستانەم نازانم

ولەي باوكە منىش تەمەزرى دىدارتەم كەردە

ئەويك ھەبوو كە توند چەكەكەم بۆ گەرتبوو ئەرى

لە ھەموو شەركەندە بە ناوى ئەو بەرى دەكەتم بە خەيالى ئەو دەمەمەو دەمەمەو بۆ ئەو كاتى

گەرەمەو دەستى بگرموو دور كەومەو لەم ھەموو

بى شەرفەيە بە ناوى شەرفەو دەكرى دور كەومەو لەم ھەموو سو خۆرە لەم مەرقە بى ئابروانە

ولەي كاتى گەرەمەو بىستەم

ئەو ھاورىي سو خۆرەكانەو بى ئابروانە لەي ئەو

پياو بى شەرفەو دادەنشتوو ھەراجى كەردبوو

جەستەي ئەرىيە—

بىورە ئەمە ئەو راستە بوو كە چا پۆشىم لى كەرد

منىش وەختى رۆشتەم ھاتو

وەك ئەو دايكە وام كە سەكەي ۹ مانگوو ۹ رۆژمەي لى تىك چومو نازانى كاتى ھاتنى كەيە وەك رۆشتنى مەن بى تو

دل گرانم دل گران

لهم گیر فان پرانهی شار لهم به تمکببور ژيانه

لهم خو به مالایکمت زانانه لهم بئ منعت کردنی شهیتانه

ئهی ئافاتی رۆح که سارد بونی یاره لهگهل یار

ئهی کانیاو که ئاوو دهکات عبور بهچاوا له کاتی رۆشتنی یارا

سهریک له خۆتان بدهنموه برونه نهکا خۆتان نهاسنموه بهسپکه بگهرینهوه لای خۆتان و مره ئهی دل که نیه جزورت لهلام لهکوینی
بگهریوه نام سینهیه

ئهی جادوو گهر

... ئهی قور بهسهری رۆژی نههات و مره جادوی لی بکه به جنهکانت بلێ بیدوینن نهکا تنها بئ بیانکه چاو دیری با بئ هیوا نابئ

تمهانشایئهم ئینسانانه بکه

کس وینهی خوی لهبهر چاوو نیه کهسێک نیه ئهی

وینانهی ناو ئاوینهکان بناسی بهلێ وینهکان خۆمانمان نیشان نادهن کهسێکی خهریبهن یاخود

... خۆمانین ناماوه له فکرمان که کین

دهترسام

دهترسام کاتی بیرم له ژیان دمکردموه

... ژیان ترسانومی درمنده ژيانه

وا ههوری ئومید دهبینم

وادیاره

بارانی شادی پێیه

بارانی شادی پێیه ههوالی رنگه پر بیت له ههوالی

نازیزان لێوان لێو بیت له خوشی ئهی مهرگه درۆیهنه راست کاتهوه زۆریک لهم مروفانه بهدرو خاتهوه

راست بونی یارمان نیشان بات دهست باته بین

ئهی بوختیان چیهانی درۆیان بو ههل دهبهست

ئێخهی ئهی قاچاخچیهانه بدری که پێکهنینیان

.. دهبرد بو سنورمکانی شادی و له ویرانهکان باروتیان بو دمکرین

بارانی شادی ههر ئهی بارانهیه که پار بوه توفانوو

ناوی دل رفق ترینی پئ بهخشره

ئێستاکه

تۆبهی کردموه نازناوی شادی بهدهست هیناوه

سەيركە خەلكى چەنا نائومىد بوو ئېنى ئېستاكە

.... ھىواي ئەو

ئەم بۇل دارانە بۇ نافرەن دەبى چى لە مەروۇف چاوەرە بکەن جگە لە خواردنو کوشتەيان بە ناھەق

چەن دۇل سافە مراوى

كەلەشەرى دۇل تەر كە ئېستاكەش گۆرانى بۇ مەيشەكە دەچەن كە گومانى مانوو نەمانى مەيشەك لە مەيشەك كەلە شەردا كاتى خویندەنى
!لى تەك داوئە ئەرە مامە پەرە پەنى دەلە شەيت ؟

سەيركە

مەن تارىك تەرم لەم شەوانەى كە تە ئەستەيرە بۆيەكەى خۆتە نەشان دەدامو مەيشە مانگەم پەن دەشوبەاندەى لە قاوەى ئەم قاوە گەرمەيە بى
چارەيە

رەش تەرم كە بۇ بەخت رەشەكانى دەگرتەو

ئەرنەپ

...مەن رسوا تە دەبەم كە دەبەنم كۆرەكە لە پەناو نافرەت سەفەتى پەوامەتى خۆى دۆراندو بەلەى لەدەستەى داو

... مەن قەرزارى ئەم گۆر ھەلەكەنەم كە بە رۆژ دەلى خانەوادەى مەردەكە دەداتەم شەمەيش دەلى مەردەكە رادەگرتە

بەزارم

بەزارم لەم پەوانەى كە دەچەتە پەليان جگە لە بۆنى تەپەك ھەچە دى لى نەپە

ئەرنەپ-بەزارم

.... لەم ژنە خەنەت كارانەى بۇ پارە ھەراجەيان كەردو دەليان دەيشەكەن دۇل

ئەدى مەيشە كاتى رۆشتەمەو ژيان پەم دەلە قەصيدەكە بۇ ئەم دوو حاجە لەم لەقە بەجەن بۆلەم ئەوان باسى ژيانو باسى مەركە پەپولەو
نافاتەى ژيان بە خەتەكى باشتە دەنوسنەو بەلەى ئەوان بېچەكانيان فەرە خویندەنەو فەرى ژيان دەكەن

دەستەى مەركە دەگرتەو ژيانەى پەن نەشان دەدان

بەلەى

مەن كاتى رۆشتەمەو ئەدى مەلەكان كاتى ھاتتەپانە

ئەدى ژيان لەم خالەى كە گۆلەكە بوە ژير پەنى سەربازەكە جەنگ ھەل گرسا گۆلەكى دى چانراو گۆرانەكى خام ناك بۇ گۆلە
مەردەكە وتەرا

مەلەكان باسەننەميان ھەل گرتەو بۇ پەند بۇ نەمەكانيان لە شەوانى دەرژى زستانا ھەك چەروك بۇ

بېچەكانيان دەخوینەو

ئەدى ژيان دەگەرتەمەو مەيشە لەگەل مەركە دەرمە

لە شەمەيكە ساردا دەگەرتەمەو مەن بى ھەست نەبومم وەلە ئەمە نازناوم بوو بېورە ژيان بېورە مەن ھەلە جەنگام ئەدى پەنا بونم
دەبەخشەمە

مەلەكان ئەوان ژيان دېنەمۇ بەھار قەملى ھاتتى دا

.... منىش مال ناوا

كوتاي

ببورن بۆ ھەر ھەلەمۇ كەمۇ كورتىك

لە نوسىنى :- ئىدە پاتو